

Beskrivelse af indsatsen ”afløsning i hjemmet” – gældende for 2026 og 2027

Formål

Formålet med indsatsen er at forebygge overbelastning hos ægtefælle eller andre nære pårørende der er en del af husstanden, som varetager en væsentlig del af pasningen af en borger med nedsat kognitiv eller psykisk funktionsevne. Målgruppen er primært borgere med en demenssygdom eller symptomer, som kan sidestilles hermed.

Indsatsen skal bidrage til, at:

- den pårørende får mulighed for pauser fra pasningsopgaven og kan opretholde egne aktiviteter og sociale relationer
- hverdagen i husstanden samlet set kan fungere og den pårørende fortsat har overskud til at påtage sig opgaven som primær omsorgsperson
- borgeren kan forblive i eget hjem så længe som muligt og ønskeligt
- den pårørende får mulighed for at deltage i lægebesøg og nødvendige helbredsundersøgelser

Indsatsen ydes i henhold til Ældrelovens § 16.

Indhold i indsatsen

Afløsning i hjemmet består i, at en medarbejder fra hjemmeplejen overtager pasningsopgaven i en afgrænset periode og er til stede hos borgeren i hjemmet.

Indsatsen kan omfatte:

- samvær og tryghedsskabende tilstedeværelse
- opsyn og støtte til, at borgeren kan opholde sig i hjemmet uden den pårørendes tilstedeværelse
- støtte til struktur og ro i hverdagen
- Den nødvendige personlige hjælp såsom toiletbesøg og ernæring

Indsatsen omfatter som udgangspunkt ikke:

- praktisk hjælp eller lignende huslige opgaver (medmindre dette allerede er bevilget efter relevant lovgivning)
- overvågning eller kontinuerlig tilstedeværelse ud over det bevilgede tidsrum

Omfang

Afløsning i hjemmet bevilges som udgangspunkt i et begrænset omfang, typisk 2–4 timer ugentligt, primært i dagtimerne.

Afløsning kan bevilges til en konkret enkeltstående situation, såsom lægebesøg eller en familiebegivenhed.

Afløsning kan bevilges, så pårørende kan deltage i pårørendegrupper eller andre relevante arrangementer relateret til demens eller lignende diagnoser og symptomer.

Omfang og tilrettelæggelse fastsættes på baggrund af en konkret og individuel vurdering af behovet. Af hensyn til planlægningen er det som udgangspunkt nødvendigt med én uges varsel fra bevilling, før afløsning kan leveres. Det er ikke muligt at tilbyde afløsning på helligdage, mellem jul og nytår samt i juli måned.

Målgruppe

Indsatsen kan bevilges til borgere:

- med nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne, f.eks. som følge af en demenssygdom, anden sygdom eller kognitiv funktionsnedsættelse, som kan sidestilles med en demenssygdom
- som ikke kan være alene i hjemmet i mere end 1 time, og som har behov for tilsyn hvor en nær pårørende varetager en væsentlig og løbende pasningsopgave
- som ikke kan eller ikke ønsker at benytte daghjem
- Som accepterer og ikke modsætter sig tilstedeværelse af afløseren

Ved vurderingen lægges der vægt på:

- borgerens funktionsevne og behov for tilstedeværelse
- den pårørendes samlede belastning, ressourcer og behov for afløsning
- husstandens samlede situation og ressourcer

Afløsning og aflastning kan bevilges uafhængigt af, om borgeren modtager hjælp efter Ældrelovens § 10.

Afgrænsning

- Afløsning kan alene foregå i borgerens eget hjem.
- Der bevilges som udgangspunkt ikke afløsning i hjemmet, hvis der allerede er bevilget aflastning uden for hjemmet.
- Hvis en pårørende er ansat af kommunen til pasningsopgaven (f.eks. som selvudpeget hjælper eller via kontant tilskud), kan der ikke samtidig bevilges afløsning eller aflastning.

Visitation

Visitationen træffer afgørelse på baggrund af en konkret og individuel helhedsvurdering i dialog med borger og pårørende. En eventuel faglig indstilling fra demenskonsulent vil indgå i sagsbehandlingen.